

Pedagogisch Beleidsplan KOOS

Versie 05-04-2007

Voorwoord

Met het op schrift stellen van de visie, de pedagogische uitgangspunten en de doelen wordt kwaliteit nagestreefd. Het maakt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en versterkt de professionaliteit. Het Pedagogisch Beleidsplan biedt grove kaders die richting geven aan het concrete

handelen in de dagelijkse praktijk. Daarbij kan het niet anders zijn dan dat er altijd sprake is van een

intentie; de dagelijkse praktijk vraagt om aanpassing aan de specifieke situatie van een bepaald moment. Bovendien veranderen inzichten en ideeën in de loop van de tijd. Richtlijnen zullen dan na overleg aangepast moeten worden, wat kan leiden tot wijzigingen in het beleidsplan.

Dit Pedagogisch Beleidsplan wordt nader uitgewerkt in een pedagogisch werkplan. In dit werkplan staat beschreven hoe er concreet gewerkt wordt op basis van het Pedagogisch Beleidsplan. Het Pedagogisch Beleidsplan geeft leidsters richting en houvast bij hun werk en biedt ouders en andere betrokkenen inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt.

In dit pedagogisch beleidsplan is aandacht voor:

- sfeer,
- veiligheid
- activiteitsaanbod.
- persoonlijke en sociale competentie,
- overdracht van waarden en normen
- stimulerende omgeving.

Inleiding

De missie van de Bijenkorf; BSO van KOOS op de Protestants Christelijke Jenaplanschool de Regenboog, luidt:

‘Voor- en naschoolse opvang te bieden aan leerlingen van de Regenboog, passend bij de visie van de school. Dat houdt in een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat, waarin ieder kind de ruimte krijgt zich optimaal te ontwikkelen’.

Er wordt veel zorg besteed aan de manier waarop de kinderen worden opgevangen. Deze zorg is mede gericht op de sfeer in de groep: de kinderen moeten met plezier naar de buitenschoolse opvang komen. De basishouding van de leiding wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor elk kind: individueel en in de groep.

KOOS vindt dat de buitenschoolse opvang een verantwoorde en plezierige aanvulling is op de opvoeding thuis, middels:

- het contact met andere kinderen;
- het activiteitsaanbod;
- de ruimten van de buitenschoolse opvang: veilig en uitdagend;
- het contact met meerdere, vaste en deskundige volwassenen.

Op deze manier bieden we een zinvolle en prettige vrijetijdsbesteding aan kinderen.

Hoofdstuk 1. Pedagogische visie en de rol van de leidsters

Ieder kind is uniek

Een kind wordt geboren met een bepaalde aanleg en eigenheid. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Daarnaast staat een kind erg open voor alles om zich heen en is daarom door de omgeving sterk te beïnvloeden.

Kinderen ontwikkelen zich in belangrijke mate zelf, ze zijn de motor van hun eigen ontwikkeling maar ze hebben daar wel wat bij nodig. Het belangrijkste dat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen, in zichzelf en in anderen.

Voorop staat dat een kind mag zijn zoals het is; dat er respect is voor de eigenheid van ieder kind.

De rol van de volwassenen is er op gericht om het kind te ondersteunen, een duwtje in de rug te geven en zijn (zelf)vertrouwen te stimuleren, zodat hij zelfstandig door het leven leert gaan.

De ondersteuning die een kind nodig heeft, verandert naarmate hij groter en zelfstandiger wordt. Geleidelijk aan gaat het kind steeds meer zelf ondernemen. Het is dan belangrijk dat volwassenen ruimte geven voor de ontdekkingsdrang van het kind en inspelen op zijn steeds groter wordende behoefte aan informatie. Het is voor kinderen van belang dat volwassenen de inhoud van hun ondersteuning steeds aanpassen aan het ontwikkelingsstadium van het kind.

De leidsters van de buitenschoolse opvang zijn deskundig op het gebied van de opvoeding en verzorging van kinderen. Zij zorgen voor een breed en gevarieerd aanbod van activiteiten waarin elk kind van de groep gerespecteerd wordt.

Een leidster biedt op diverse manieren ondersteuning:

Emotioneel ondersteunen

Laten merken dat je betrokken bent bij wat kinderen beleven, voelen en ervaren.

De leidster biedt emotionele ondersteuning door bijvoorbeeld te troosten als het kind verdriet heeft, oogcontact te maken, toe te lachen, belangstelling te tonen, uit te lokken, aan te moedigen en te prijzen. Kinderen kunnen ook door de contacten met andere kinderen emotionele ondersteuning ervaren.

Respect voor autonomie

Ruimte geven aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen, en hier positief op ingaan.

De leidster respecteert de autonomie van het kind door hem zo veel mogelijk gelegenheid te geven om zelf op onderzoek uit te gaan en hem te respecteren in wie hij is, in wat hij zelf onderneemt en in de keuzes die hij maakt. De indeling van de ruimte en het programma hebben ook invloed op de mogelijkheden voor kinderen om autonomie en competentie te ervaren.

Structuur bieden en grenzen stellen

Houvast geven door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen.

Kinderen ruimte geven om zelf dingen te doen betekent natuurlijk niet dat kinderen alles mogen.

Regels zijn nodig omdat kinderen met elkaar de ruimte gebruiken. De regels zijn voor de kinderen duidelijk. Kinderen proberen grenzen af te tasten en te overschrijden om te weten wat de gevolgen zijn. Met de regels stel je een duidelijke grens.

Informatie en uitleg geven

Vragen serieus nemen en aansluiten bij de behoefte, het niveau en de belevingswereld van de kinderen.

Een kind heeft informatie en uitleg nodig om de wereld te leren begrijpen. Bij het geven van informatie en uitleg is het belangrijk om ervoor te zorgen dat het geen eenrichtingsverkeer wordt: de leidster vertelt, het kind luistert.

Hoofdstuk 2. Uitgangspunten voor de buitenschoolse opvang

Uitgangspunten

KOOS hanteert voor de buitenschoolse opvang de volgende uitgangspunten:

- De buitenschoolse opvang is een voorziening waar schoolkinderen een deel van hun tijd doorbrengen die ze vrij zijn van school; vrije tijd.
- De buitenschoolse opvang biedt kinderen een pedagogisch verantwoord en veilig onderkomen in een huiselijke sfeer.
- De kinderen hebben binnen de mogelijkheden en verantwoordelijkheden van de buitenschoolse opvang een grote keuzevrijheid in spel- en contactsituaties.
- Binnen de buitenschoolse opvang is een sfeer van verdraagzaamheid en wederzijds respect
- De buitenschoolse opvang heeft aandacht voor zowel de groep als het individu en houdt rekening met de diverse wensen, verschillen, enzovoort.
- De buitenschoolse opvang is van en voor de kinderen.

Vrije tijd

Vrije tijd wordt gekenmerkt door het speelse, niet functionele bezig zijn. Kenmerken van vrije tijd zijn:

- Bezig zijn is belangrijker dan presteren. Dat kinderen spelen en daaraan plezier beleven is belangrijker dan wat ze daarbij leren
- Op school zijn de activiteiten doelgericht, maar in hun vrije tijd bepalen kinderen zelf wat zij doen, hoe zij dat doen en met wie. Dit sluit niet uit dat kinderen, vooral in de vakantieperioden, ook behoefte kunnen hebben aan georganiseerde activiteiten.
- De sociale contacten van de kinderen zijn belangrijker dan het product van een activiteit; zij leren in deze contacten spelenderwijs een aantal dingen die van invloed zijn op hun persoonlijkheidsontwikkeling (sociaal inzicht, overleg, sociale vaardigheden). Kinderen mogen op de buitenschoolse opvang de wijze waarop ze hun vrije tijd besteden zelf bepalen. Het kind is vrij om wel of niet mee te doen aan een bepaald spel of activiteit. De houding van de leidster is uitnodigend; ze probeert met enthousiasme en een interessant aanbod de nieuwsgierigheid van het kind te prikkelen. Wel verwachten we van de kinderen dat ze zich aan gemaakte afspraken houden: heb je ingeschreven voor een bepaalde activiteit, dan doe je ook mee.
- Het is van belang dat er een goede balans is in het aanbod tussen de georganiseerde activiteiten en vrij spel. Te veel georganiseerde activiteiten betekent dat een kind niet meer leert om zichzelf te vermaken. Anderzijds is een aanbod van uitsluitend vrij spel te weinig uitdagend voor de meeste kinderen. Zij willen graag iets nieuws leren en hun vaardigheden oefenen.

De groep

Naast aandacht voor het individuele kind zorgt de leidster voor een goede groeps sfeer waarin het kind sociale ervaringen kan opdoen en zich kan hechten. De leidster biedt de kinderen de ruimte om van elkaar te leren. Het sociale contact bevordert de leidster door samen te drinken, samen te spelen en gezamenlijke activiteiten en uitstapjes te ondernemen.

Door het samen spelen in de groep leren de kinderen spelenderwijs samenwerken met anderen en het maken van afspraken. Ook worden de kinderen gestimuleerd in hun zelfstandigheid door zoveel mogelijk zelf een oplossing te zoeken voor eventuele problemen.

De leeftijd

De kinderen variëren enorm in leeftijd. Dit leeftijdsverschil heeft een aantal voordelen:

- jonge kinderen leren van de oudere kinderen en de oudere kinderen ontwikkelen zorgzaamheid voor de jongste.
- kinderen nemen deel aan activiteiten die passen bij hun interesses en ontwikkelingsniveau.

Groepsprocessen zijn belangrijk bij het grote leeftijdsverschil. De jonge kinderen kunnen het spel van de oudere kinderen storen of de oudere kinderen kunnen te overheersend zijn in de groep. De leidsters zorgen er voor dat iedereen voldoende ruimte krijgt. Bij het activiteitenaanbod wordt rekening gehouden met het leeftijdsverschil door bijvoorbeeld twee verschillende activiteiten aan te bieden.

De ruimte

De ruimte voldoet aan de eisen die door GGD en Brandweer gesteld worden en voldoet aan de eisen die voortvloeien uit de Wet kinderopvang.

Aspecten van de ruimte die KOOS belangrijk vindt zijn:

- De ruimte biedt voldoende mogelijkheden voor alle leeftijden en de verschillende behoeftes van de kinderen.
- De ruimte biedt voldoende rust maar ook uitdaging.
- De ruimte is uitnodigend.
- De ruimte heeft een huiselijke sfeer.
- De ruimte is multifunctioneel ingericht voor de verschillende gebruikers.
- De buitenruimte is veilig en biedt voldoende uitdaging.

Activiteiten

Zoals al eerder beschreven, bepalen kinderen zelf hoe ze de tijd op de buitenschoolse opvang invullen. Er zullen t.z.t. ook georganiseerde activiteiten plaatsvinden. De activiteiten sluiten aan bij de wensen en mogelijkheden van de kinderen. Dat is nu nog niet het geval. We zouden het wel graag willen. Als het zover is, zal er met een planning gewerkt worden, zodat ieder weet welke activiteiten er wanneer plaatsvinden. Bij het aanbod gaan we over het algemeen uit van kortdurende activiteiten en houden we rekening met de kinderen die niet alle dagen op de buitenschoolse opvang komen. Om dit te realiseren, zullen KOOS en de Regenboog samenwerking zoeken met andere instanties.

Sport en bewegen

Bewegen is belangrijk voor kinderen. Bij de buitenschoolse opvang vinden we het belangrijk dat kinderen naar buiten gaan en spelen. Bewegen kan in de vorm van vrij spelen, sporten en georganiseerde spelen. Kinderen moeten de beschikking hebben over divers sport- en spelmateriaal. In de te organiseren activiteiten zal sport en bewegen een belangrijke plaats innemen.

Speelgoed

Het speelgoed dat op de buitenschoolse opvang aanwezig is, is prikkelend voor de fantasie en is gevarieerd. Kinderen kunnen zelf het speelgoed pakken. Er is voldoende aanbod voor alle leeftijdsgroepen. Oudere kinderen worden betrokken bij de aanschaf van nieuw speelgoed.

Computer en televisiegebruik

Er is een televisie en een computer beschikbaar voor de kinderen. De leidsters van de buitenschoolse opvang gaan bewust om met het gebruik van deze media. Dit resulteert in de volgende uitgangspunten:

- De TV, video en computer worden in principe niet gebruikt als zoethoudertje of uit gemak.
- De groepsleiding bepaalt op welk tijdstip de computer of TV aan mag en hoe lang er gekeken wordt.
- De groepsleiding houdt in hun keuze van spelletjes en films rekening met het verschil in leeftijd.

Hoofdstuk 3. Het individuele kind

Zodra een kind naar de basisschool gaat komt het in aanraking met een nieuw opvoedingsmilieu. Naast de ouders en de leiding van de opvangvoorziening, gaan leerkrachten een rol spelen. Al deze drie groepen opvoeders zijn op hun eigen wijze met het kind bezig.

Ten opzichte van de thuissituatie en de school vervult de buitenschoolse opvang een aanvullende, maar ook eigen rol. Het zorgt voor een aanbod van spelmaterialen en activiteiten, en het bieden van een veilige speelomgeving. Het zorgt ervoor dat de opvang gebeurt in een huiselijke, niet-schoolse sfeer. Het zorgt voor elk kind als individu, maar ook als deelnemer van de groep.

Hierna beschrijven we een aantal aspecten uit de basisschoolleeftijd in relatie tot de buitenschoolse opvang:

Sociaal- emotionele ontwikkeling

Het schoolkind gaat in grotere groepen spelen en sluit zich aan bij sport- of spelclubs. In het spelen in groepen ervaart het kind gevoelens van leiderschap, competitie, samenwerking en dergelijke. De eigen persoonlijke zelfstandigheid wordt duidelijker. Het kind ontleent hier meer zelfvertrouwen aan. Opvoeders bevorderen dit zelfvertrouwen door het kind te helpen een positief zelfbeeld te vormen. Een kind dat zich gewaardeerd voelt om wat hij doet, dat gestimuleerd wordt om een taak af te maken, dat aangesproken wordt op de eigen verantwoordelijkheden en dat weet dat zijn mening ook waarde heeft, zal zich vrijer en zekerder van zichzelf gedragen en optreden naar anderen. De leiding van de buitenschoolse opvang houdt in haar houding jegens de kinderen en in het aanbod van activiteiten rekening met bovenstaande.

Uiteraard hebben kinderen op momenten behoefte aan rust en/ of aan lichamelijke aandacht in de vorm van knuffelen en bij elkaar zitten.

Bij het oudere kind ontwikkelt zich ook een verschil in manifestatie tussen jongens en meisjes.

Jongens en meisjes spelen vanaf een jaar of tien meer gescheiden dan voorheen en staan kritischer ten opzichte van elkaar. Het aanbod van activiteiten aan kinderen vanaf acht jaar zal dan ook anders zijn dan dat aan de jongere leeftijdsgroepen.

Ontwikkeling van leren en denken (cognitieve ontwikkeling)

Het kind leert een aantal nieuwe vaardigheden, zoals: lezen, spellen, schrijven, rekenen. Een kind leert in toenemende mate zelfstandig taken uit te voeren en problemen zelf op te lossen. Het kind ontwikkelt vaardigheden als concentreren, luisteren, taalschat en analyseren. In de buitenschoolse opvang staan expressie, creativiteit en samenspel centraal.

Omgaan met anderen

Basisschoolkinderen zijn gevoelig voor de reactie van andere kinderen en volwassenen. Ze kunnen zo veel aan anderen hebben als het gaat om het ontwikkelen van levensinstelling en zelfbeeld. Daarnaast kunnen ze zich zorgen maken om zaken als: het voor schut staan tegenover leeftijdgenootjes, het zich buitengesloten voelen, het eigen uiterlijk, ruzies thuis, de dood, enzovoort. Gezelligheid, het gevoel er bij te horen, steun van de leidsters, heerlijk spelen, het zijn allemaal zaken die de buitenschoolse opvang voor een kind kan betekenen.

Alle kinderen krijgen wel eens ruzie. In eerste instantie laten leidsters de kinderen ruzies zelf oplossen. Daar waar dit niet lukt, helpt de leidster de kinderen om naar oplossingen te zoeken.

Vroegtijdige puberteit

Tegenwoordig begint de puberteit van kinderen steeds vroeger. Dit geldt met name voor meisjes. Dit uit zich bijvoorbeeld in een groeispurt en de groei van de borsten. Deze verandering is voor kinderen niet altijd gemakkelijk en zeker als je nog erg jong bent en je fysiek al veel verder ontwikkeld bent dan je leeftijdgenootjes. De leidsters zijn hier alert op.

Kinderinspraak

Kinderinspraak vergroot de betrokkenheid en het verantwoordelijkheidsgevoel. Daarnaast vergroot het de kans dat de activiteiten en het materiaal beter aan de wensen voldoen. Kinderinspraak is een uiting van respect voor de mening van kinderen. Als kinderen betrokken worden bij wijzigen en opstellen van regels dan houden ze zich er beter aan en spreken ze elkaar op aan. Het is een stimulans voor de ontwikkeling van de sociale vaardigheden want ze leren o.a. onderhandelen en compromissen sluiten.

Het is niet alleen goed voor de kinderen. Het geeft de volwassenen namelijk ook inzicht in de belevingswereld van de kinderen. Jonge kinderen kunnen hun ideeën en wensen niet altijd concreet verwoorden. De groepsleiding let op hun signalen.

Binnen de buitenschoolse opvang van KOOS is kinderinspraak in ontwikkeling. Kinderen worden betrokken bij de keuze van bijvoorbeeld activiteiten en speelgoed. In de toekomst zal de inspraak van kinderen toenemen.

Veiligheid, zelfstandigheid, vrijheid en eigen verantwoordelijkheid

Evenals jonge kinderen hebben de kinderen die de buitenschoolse opvang bezoeken behoefte aan veiligheid en geborgenheid. De zorg voor fysieke veiligheid staat soms de drang naar zelfstandigheid en vrijheid in de weg. Een ander spanningsveld is te constateren tussen voldoende toezicht houden op de kinderen vanwege de veiligheid en de wens van opgroeiende kinderen tot meer vrijheid en eigen verantwoordelijkheid.

Kiezen voor veiligheid en toezicht is de gemakkelijkste weg, maar voor de kinderen betekent dit soms een belemmering van hun ontwikkeling. Hierin goed kiezen, betekent dat je de kinderen goed moet kennen en moet weten wat de kinderen aankunnen en wat ze nodig hebben.

Het ene kind heeft meer behoefte aan vrijheid dan de ander en ze verschillen ook in de mate waarin ze dat aankunnen en ook ouders hebben daar verschillende meningen over.

Het is dan ook mogelijk om als ouder aan te geven wat de vrijheden van een kind zijn. Dit kan betekenen dat er wordt afgesproken dat een kind buiten het terrein van de buitenschoolse opvang mag spelen, naar een vriendje of vriendinnetje mag. Door dit samen met kind en ouder te bespreken respecteer je tevens de autonomie van het kind en stimuleer je de zelfstandigheid van het kind. Alle kinderen moeten uiteindelijk op eigen benen staan. Om kinderen op te laten groeien tot zelfstandige wezens is het goed hen te stimuleren op hun eigen houtje activiteiten te ondernemen; om situaties te creëren waarin ze zonder tussenkomst van een volwassene met zelf gekozen zaken bezig kunnen zijn en om hen uit te nodigen verantwoordelijkheid te nemen voor de uitdagingen die ze zijn aangegaan. Zodat ze kunnen zeggen: "Dat kan ik zelf!"

Hoofdstuk 4. Vragen, twijfels en zorgen over de ontwikkeling

In het werken met kinderen kunnen zich situaties voordoen waarbij het onduidelijk is of er al dan niet iets met het kind aan de hand is. De leiding is verantwoordelijk voor het signaleren van mogelijke ontwikkelingsstoornissen of de dreiging ervan. Met betrekking hiertoe is de leiding gesprekspartner voor de ouders.

Observeren en signaleren

Bij heel jonge kinderen is het moeilijk een maat vast te stellen voor wat wel of niet afwijkend is, door de grote variatiebreedte in de ontwikkeling en het feit dat ontwikkelingsstoornissen tijdelijk van aard kunnen zijn. Kinderen vallen vaak op omdat ze op een speciale manier aandacht vragen en aan die manier moet niet direct een negatieve lading worden gegeven. Jonge kinderen hebben tevens nog het vermogen hun gevoelens met hun lichaamstaal uit te drukken. De leiding zal daar vanuit haar taakopvatting open voor staan door binnen de groep individuele aandacht te hebben en te geven.

Het geven van diagnoses en prognoses bij zorgen om een kind, is niet de deskundigheid van de leiding. Een verkeerde inschatting van de observatie roept onnodige ongerustheid op bij de ouders en kan nadelig zijn voor de relatie met de ouders. Overleg tussen ouders, medewerkers van de buitenschoolse opvang en directie van de school is daarom enorm belangrijk. De leidsters van de buitenschoolse opvang kunnen, in overleg, ook observaties uitvoeren bij zorgen over een kind. Observaties in de buitenschoolse opvang zijn erop gericht om te kunnen signaleren dat er wat aan de hand is, niet wat.

Zieke kinderen

Wanneer een kind een ziekte heeft (of bijvoorbeeld een levensbedreigende allergie), wordt vooraf advies gevraagd bij de ouders over de wijze van handelen in noodsituaties. Deze specifieke handelingen moeten bekend zijn bij alle medewerksters in de buitenschoolse opvang.

Ouders van deze kinderen sluiten voor plaatsing een aparte overeenkomst af, waarmee de leidsters vrij worden gesteld van alle aansprakelijkheden.

Kinderen met een handicap of beperking

Ook kunnen kinderen met een handicap of beperking bij de buitenschoolse opvang terecht. Bij plaatsing van kinderen met een handicap of beperking, is intensief overleg met de ouders en eventuele hulpverlenende instanties nodig. Elke vraag wordt apart bekeken op de volgende punten:

- Hoe de buitenschoolse opvang het kind bieden wat het nodig heeft?
- Zijn er speciale voorzieningen nodig?
- Afspraken maken over regelmatig overleg met de ouders en eventuele andere betrokken instellingen. Doel van het overleg is een zo goed mogelijk een afgestemde begeleiding van het kind.

Pedagogisch medewerker

Ter ondersteuning van de leidsters kan deskundigheid vanuit de school ingeschakeld worden om een kind observeren en de leidsters en/ of ouders pedagogisch te adviseren.. Dat gaat in overleg met en toestemming van de ouders.

Hoofdstuk 5 Waarden en normen

Opvoeden is stimuleren van de interactie van het kind met zijn omgeving op een zodanige wijze, dat het weerbaar en zelfstandig wordt en actief kan deel nemen aan die maatschappij. Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uit maken.

Waarden en normen

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van de kinderen voortdurend een rol. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; ze veranderen in de loop van de tijd en variëren van samenleving tot samenleving.

Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe volwassenen en kinderen zich behoren te gedragen. Zo is bijvoorbeeld de norm behorende bij de waarde 'respect hebben voor elkaar', dat pesten, schelden en slaan niet worden toegestaan.

Visie op het opvoeden met de verschillen in waarden en normen

De Bijenkorf is BSO op de Regenboog en sluit aan bij het Christelijke karakter van de school en de uitgangspunten van Jenaplan. Dat is logisch daar de ouders voor deze school hebben gekozen.

Dat houdt niet in, dat er geen verschillen bestaan tussen waarden en normen van de diverse gezinnen. Want Nederland is een samenleving met verschillen tussen mensen op het gebied van

levensovertuiging, geloof, gezinssamenstelling, enzovoort. Leren omgaan met deze samenleving betekent dat kinderen moeten leren met verschillen tussen mensen om te gaan.

Een pedagogisch verantwoorde opvang die in het verlengde staat van de thuissituatie, vergt dan ook een goed overleg met de ouders. Openheid en wederzijds respect staan daarin centraal. Andere ideeën over opvoeding moeten bespreekbaar zijn en leiding en ouders kunnen zo leren met de verschillen om te gaan en oog te hebben voor overeenkomsten.

Hoofdstuk 6. Een zo goed mogelijke dienstverlening aan en samenwerking met ouders

Een in dit verband relevant citaat uit de missie van de sector Kinderopvang van Stichting Kinderij luidt:

“KOOS levert in de voorwaardenscheppende sfeer een bijdrage aan de maatschappelijke deelname van ouders op de arbeidsmarkt. Ze wil een klantpartner zijn: kijken naar de specifieke wensen van de klant en hierop ingaan tegen een redelijke prijs. Goed overleg met ouders draagt bij aan de kwaliteit die de kinderopvang voor kinderen en hun ouders kan hebben.”

Dienstverlening aan ouders

Het aanbod zal zoveel mogelijk worden afgestemd op de behoefte van ouders.

Goede betrokkenheid en medewerking van ouders is essentieel voor de kwaliteit van de opvang.

Samenwerking met ouders

Uiteraard neemt de afstemming van de zorg en het pedagogisch handelen een belangrijke plaats in.

Ouders willen zich verzekerd weten van een plaats waar hun kind zich vooral beschermd, vertrouwd en plezierig voelt. De kwaliteit van de kinderopvangvoorziening, dan wel het welzijn van een kind tijdens de opvang is in sterke mate afhankelijk van de relatie tussen de ouders en de leiding.

Belangrijk is het vertrouwen tussen ouders en leidsters. Bij een goed vertrouwen zullen ouders gemakkelijker relevante mededelingen doen over de thuissituatie, zodat de leidsters alert kunnen zijn. Bij het halen van de kinderen is er gelegenheid voor de leiding en de ouders om elkaar kort over het kind te informeren. Een goede uitwisseling over het kind is voor de leiding erg belangrijk. De leiding kan mede hierdoor het welzijn en gedrag van het kind afleiden. Ouders bepalen uiteraard zelf de grens met betrekking tot datgene dat zij aan de leiding willen doorgeven. Aan de andere kant wil de leiding graag dat de kwaliteit van de relatie met de ouders ertoe leidt dat ouders de leiding inzicht willen geven in privé-omstandigheden die het functioneren van het kind op de buitenschoolse opvang kunnen beïnvloeden. Vanuit een dergelijke open relatie is ook terugkoppeling van de ontwikkeling van het kind op de buitenschoolse opvang naar de ouders gemakkelijker. Ouders kunnen de leiding altijd advies geven en om advies vragen betreffende de verzorging en de opvoeding van hun kind.

Naarmate de kinderen ouder worden groeit hun zelfstandigheid en ziet de groepsleiding de ouders minder. Maar daarnaast kunnen de kinderen steeds meer zelf verwoorden wat ze meemaken

De Ouderraad en de Centrale Ouderraad

Voor het management is het van belang te weten hoe bepaalde beleidsvoorstellen op de ouders overkomen. Beleid dat gedragen wordt door alle geledingen heeft niet alleen een breed draagvlak, maar ook de meeste kans van slagen. Daarbij gaat het om enerzijds pedagogische en anderzijds bedrijfseconomische zaken en belangen. Het doel is het organiseren van goede opvang zonder winstogmerk.

De communicatie tussen ouders en organisatie is onder meer geregeld middels de Ouderraad
Nawoord

Dit Pedagogisch Beleidsplan zal in een cyclisch en dynamisch proces moeten worden bijgesteld. Inzichten in de ontwikkelings- en ontplooiingskansen van kinderen worden voortdurend bijgesteld. Een zekere mate van 'modegevoeligheid' is binnen pedagogische stromingen niet vreemd. Daarnaast zal de keuze van aanpak enigszins afhankelijk zijn van de leiding die daar uitvoering aan moet geven. De houding en vaardigheden van elke individuele leidster geven de pedagogische uitgangspunten een persoonlijk karakter. Kinderopvang is ten slotte een werksoort in ontwikkeling. Dit pedagogisch plan zal een afgeleide moeten zijn van die ontwikkeling en daarop bijgesteld moeten kunnen worden, zonder dat daarbij de doelstelling en uitgangspunten worden losgelaten.

Hoofdstuk 7. De dagelijkse praktijk op "de Bijenkorf"

Voordat nieuwe kinderen naar de BSO komen, nodigen wij deze kinderen met hun ouders uit om kennis te komen maken. De ouders krijgen informatie en de kinderen kunnen alvast rondkijken, spelen en kennis maken met de andere kinderen.

Het komen en de start

- De kinderen uit de groepen 1 en 2 worden door een leidster uit de groep gehaald, een paar minuten voordat de school uit gaat.
- De oudere kinderen komen zelf naar de BSO toe, ze lopen buitenom door de deur van de BSO, alleen als het heel hard regent mogen ze in overleg binnendoor door de school lopen.
- Alle kinderen die binnenkomen worden begroet en bij hun naam genoemd, de kinderen groeten de leidster terug.
- Als alle kinderen binnen zijn gaan we aan tafel zitten en krijgen de kinderen drinken en een koekje. De kinderen van groep 1 en 2 mogen niet op de klapstoelen voor het raam zitten.
- Om de beurt mogen de kinderen koekjes uitdelen of de bekers ophalen, hier is een lijstje voor gemaakt. Tijdens het drinken vertellen de kinderen wat ze hebben meegemaakt, iedereen komt aan de beurt en we luisteren naar elkaar. We wachten tot iedereen het drinken en hun koekje op heeft en gaan ze spelen.

Afspraken w.c.

De afspraken die er zijn worden met de kinderen besproken en uitgelegd waarom, zoals handen wassen na een bezoek aan de wc. Ook moeten de kinderen zeggen als ze naar de wc gaan zodat we weten waar de kinderen zijn in geval van calamiteiten. Er mogen 2 kinderen tegelijk naar de wc, andere kinderen die dan naar de wc willen moeten even in de BSO ruimte wachten dus niet voor de wc.

Kiezen van activiteiten

- De kinderen mogen vrij kiezen wat ze willen doen, op school moeten ze al zoveel en de BSO is bedoeld als vrij tijd.
- Er worden wel activiteiten aangeboden maar de kinderen hoeven niet mee te doen.
- Er is een computer beschikbaar, maar kinderen mogen niet internetten.

Interactie en omgang

- Tijdens het spelen is er interactie tussen de leidster en het kind, we vragen wat ze doen en begeleiden bij de activiteiten en spelletjes, spelen mee bijv. bij doktertje spelen krijgen we een prikje of tennissen met een kind.
- De kinderen vragen niet alleen de leidster om hulp maar ook een ander kind zodat ze elkaar helpen.
- Ruzies lossen de kinderen samen met de leidster op, is het uitgepraat geven ze elkaar een hand en spelen ze verder. Kinderen die snel knijpen of slaan houden we extra in de gaten en als ze toch slaan of knijpen spreken we ze op ooghoogte toe dat dit niet kan.

- Straf wordt zoveel mogelijk vermeden, maar wil een kind echt niet luisteren zetten we hem/haar even apart en naar een paar minuten gaan we ermee praten en uitleggen waarom het straf heeft gekregen, als alles is uitgepraat gaat het kind weer verder spelen.
- Is een kind verdrietig, wordt het getroost door de leidster meestal even door een arm om hem of haar heen te slaan, sommige jonge kinderen van 4/5 jaar vinden het fijn om dan even om schoot te zitten.

Het spelen

- Er wordt ook in de gymzaal gespeeld, hier moeten de sokken en schoenen uit i.v.m. uitglijden (gym schoenen mogen wel). Er mag niet in de klimrekken geklommen worden.
- Bij mooi weer wordt er buiten gespeeld, er mag in overleg speelgoed van binnen mee naar buiten worden genomen en er kan gebruik gemaakt worden van speelgoed uit de schuur
- Bij de groepen 1 en 2 is altijd een leidster aanwezig en de kinderen mogen daar spelen dat ze de leidster nog kunnen zien. Zijn er alleen oudere kinderen buiten gaat de leidster regelmatig kijken.

Ophalen en afscheid

Als de kinderen worden opgehaald praten we met de ouders over hoe het met hun kind is gegaan. Bij het weggaan wordt elk kind persoonlijk dag gezegd.